EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2024.7.26.
COM(2024) 323 final

2024/0184 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által a Nemzetközi Olívatanács tagjainak tanácsában San Marinónak az olívaolajról és az étkezési olajbogyóról szóló 2015. évi nemzetközi megállapodáshoz történő csatlakozása tekintetében képviselendő álláspontról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

E javaslat tárgya az Unió által a Nemzetközi Olívatanács tagjainak tanácsában San Marino kormányának az olívaolajról és az étkezési olajbogyóról szóló nemzetközi megállapodáshoz (a továbbiakban: a megállapodás) való csatlakozásával kapcsolatban képviselendő álláspont meghatározásáról szóló határozat.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

2.1. Az olívaolajról és az étkezési olajbogyóról szóló nemzetközi megállapodás

Az olívaolajról és az étkezési olajbogyóról szóló nemzetközi megállapodás (a továbbiakban: a megállapodás) céljai a következők: i. az olívaolajok, az olívapogácsa-olajok és az étkezési olajbogyó fizikai-kémiai és érzékszervi jellemzőivel kapcsolatos nemzeti és nemzetközi szabályozás egységesítése a kereskedelmi akadályok elhárítása érdekében, ii. fizikai-kémiai és érzékszervi vizsgálatok végzése az olívatermékek összetételének és minőségi jegyeinek jobb megismerése és a nemzetközi szabványok konszolidációja érdekében, valamint iii. a Nemzetközi Olívatanács mint az olívaolajjal és az olajbogyókkal foglalkozó nemzetközi tudományos kiválósági központ szerepének megerősítése.

A megállapodás aktualizált változata 2017. január 1-jén hatályba lépett.

Az Európai Unió a megállapodás részes fele[1].

2.2. A tagok tanácsa

A Nemzetközi Olívatanács tagjainak tanácsa (a továbbiakban: a tagok tanácsa) a Nemzetközi Olívatanács legfőbb hatósága és döntéshozó szerve, amely gyakorolja mindazon hatásköröket és ellátja mindazon feladatokat, amelyek a megállapodás célkitűzéseinek megvalósításához szükségesek. A megállapodás részes feleként az Európai Unió tagja a Nemzetközi Olívatanácsnak, és képviselettel rendelkezik a tagok tanácsában. A tagok tanácsa az új tagok felvételével kapcsolatban konszenzus útján hozza meg határozatait. A megállapodás 10. cikke (4) bekezdésének b) pontja értelmében, ha a tagok tanácsának elnöke által megállapított határidőn belül nem jön létre konszenzus, a tagok szavazást tartanak. A határozatot akkor kell elfogadottnak tekinteni, ha az megszerezte a tagok részvételi részesedésének legalább 86 %-át képviselő tagok többségének szavazatát.

A Nemzetközi Olívatanácsnak jelenleg 21 tagja van, és az Európai Unió az összesen 1 000 részvételi részesedésből 659-cel rendelkezik.

2.3. A tagok tanácsának tervezett jogi aktusa

Miután San Marino 2024. március 21-én hivatalosan kérte a megállapodáshoz való csatlakozását, a tagok tanácsa várhatóan valamely jövőbeli ülésén vagy a tagok tanácsa általi levélváltás útján történő határozathozatali eljárás keretében határozatot fogad el San Marino csatlakozásáról.

---

[1] A Tanács (EU) 2016/1892 határozata (2016. október 10.) az olívaolajról és az étkezési olajbogyóról szóló 2015. évi nemzetközi megállapodásnak az Európai Unió nevében történő aláírásáról és ideiglenes alkalmazásáról (HL L 293., 2016.10.28., 2. o.), valamint a Tanács (EU) 2019/848 határozata (2019. május 17.) az olívaolajról és az étkezési olajbogyóról szóló 2015. évi nemzetközi megállapodásnak az Európai Unió nevében történő megkötéséről (HL L 139., 2019.5.27., 1. o.).

A tervezett jogi aktus célja, hogy a megállapodás 29. cikkének megfelelően megállapítsa San Marino csatlakozásának feltételeit.

A tervezett jogi aktus a felekre nézve kötelező erejű lesz, mivel megváltoztatja a tagok tanácsán belüli döntéshozatali egyensúlyt, amennyiben nem konszenzussal kerül sor határozatok elfogadására, a megállapodás 10. cikke (4) bekezdésének megfelelően.

3. AZ UNIÓ ÁLTAL KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

Jóllehet San Marinóban az olívaolaj és étkezési olajbogyó ágazat továbbra sem jelentős, az olívaolaj és az étkezési olajbogyó termelése és fogyasztása hosszú múltra tekint vissza. A San Marinóban található mezőgazdasági földterület 2021-ben a teljes földterület 38,3 %-át tette ki[2], az éves olívaolaj-termelés pedig mintegy 90 tonna volt.

Tekintettel San Marino olívaolaj-ágazatban régóta fennálló hagyományára, San Marino csatlakozása bizonyos feltételek mellett megerősíti a Nemzetközi Olívatanácsot, különösen az olajbogyótermékek jellemzőire vonatkozó nemzeti és nemzetközi jogszabályok egységességének a kereskedelmet gátló akadályok elhárítása érdekében történő elérése tekintetében. San Marino csatlakozása a mezőgazdasági termékek forgalmazására vonatkozó – az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet[3] II. részének II. címében foglalt – előírások tekintetében megfelel az Unió szakpolitikai célkitűzéseinek.

A tagok tanácsa által elfogadandó határozat meghatározza San Marino csatlakozásának feltételeit a Nemzetközi Olívatanácsban megállapított részvételi részesedés és a csatlakozási okirat letétbe helyezési határideje tekintetében.

A tagok részvételi részesedését, amely alapján a pénzügyi hozzájárulásuk és a szavazati joguk meghatározásra kerül, a megállapodás 11. cikkében leírt képlet szerint számítják ki. Az Unió ügyelni fog arra, hogy ezt a képletet alkalmazzák San Marino részvételi részesedésének meghatározásakor.

Az Unió támogatni fog minden olyan, a csatlakozási okirat letétbe helyezésére vonatkozó határidőt, amely lehetővé teszi San Marino számára, hogy mihamarabb csatlakozzon a megállapodáshoz. Amennyiben az okirat letétbe helyezése késik, az Unió a tagok tanácsa által elfogadandó későbbi határozatokban támogathatja az okirat letétbe helyezési időszakának meghosszabbítását.

A Nemzetközi Olívatanács tagjainak tanácsán belüli döntéshozatali folyamatra figyelemmel a San Marino csatlakozására vonatkozó feltételek megállapításához szükség van az Unió álláspontjának meghatározására.

4. JOGALAP

4.1. Eljárási jogalap

4.1.1. Általános elvek

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 218. cikkének (9) bekezdése határozatok elfogadásáról rendelkezik „*a megállapodásokkal létrehozott szervekben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az*

[2] A Világbank által összeállított fejlettségi mutatók szerint.

[3] Az Európai Parlament és a Tanács 1308/2013/EU rendelete (2013. december 17.) a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról és a 922/72/EGK, a 234/79/EGK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 671. o.).

ilyen szervnek joghatással bíró jogi aktust kell elfogadnia, kivéve a megállapodás intézményi kereteit kiegészítő vagy módosító jogi aktusokat".

A „*joghatással bíró jogi aktus*" fogalmába beletartoznak a nemzetközi jognak a kérdéses szervet szabályozó szabályai szerint joghatással bíró jogi aktusok. Ezenfelül a fogalom magában foglalja azokat az eszközöket is, melyek a nemzetközi jog szerint nem bírnak kötelező erővel, de „*meghatározó módon befolyásolják az uniós jogalkotó által [...] elfogadott szabályozás tartalmát*"[4].

4.1.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A tagok tanácsát megállapodás, nevezetesen az olívaolajról és az étkezési olajbogyóról szóló nemzetközi megállapodás hozta létre.

A tagok tanácsa által elfogadandó jogi aktus joghatással bíró jogi aktus. A tervezett jogi aktus joghatással bír, nevezetesen mert megváltoztatja a tagok tanácsán belüli döntéshozatali egyensúlyt, amennyiben nem konszenzussal kerül sor határozatok elfogadására, a megállapodás 10. cikke (4) bekezdésének megfelelően[5].

A tervezett jogi aktus nem egészíti ki és nem módosítja a megállapodás intézményi keretét.

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése.

4.2. Anyagi jogalap

4.2.1. Általános elvek

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapja elsősorban azon tervezett jogi aktus célkitűzésétől és tartalmától függ, amellyel kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont meghatározásra kerül. Amennyiben a tervezett jogi aktus kettős célkitűzést követ, vagy két összetevőből áll, és ezek egyike elsődlegesként vagy döntő jellegűként azonosítható, míg a másik pusztán járulékos jellegű, az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozatot egyetlen jogalapra, azaz az elsődleges, illetve döntő jellegű célkitűzés vagy összetevő által megkövetelt jogalapra kell alapítani.

4.2.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A tervezett jogi aktus elsődleges célkitűzése és tartalma a közös kereskedelempolitikával kapcsolatos.

Ezért a javasolt határozat anyagi jogalapja az EUMSZ 207. cikke.

4.3. Következtetés

A javasolt határozat jogalapja ezért az EUMSZ 207. cikke, összefüggésben az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdésével.

---

4 A Bíróság 2014. október 7-i ítélete, Németország kontra Tanács, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64. pont.

5 Az olívaolaj forgalmazási előírásaira vonatkozóan a tagok tanácsa által elfogadott jogi aktusok konszenzus nélkül is elfogadhatók, a megállapodás 20. cikke (3) bekezdésének megfelelően a nemzetközi jog szerint kötelező erejűek, és meghatározó módon befolyásolhatják az uniós jogszabályok tartalmát, nevezetesen az 1308/2013/EU rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusokat.

2024/0184 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által a Nemzetközi Olívatanács tagjainak tanácsában San Marinónak az olívaolajról és az étkezési olajbogyóról szóló 2015. évi nemzetközi megállapodáshoz történő csatlakozása tekintetében képviselendő álláspontról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. cikkére, összefüggésben 218. cikke (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

(1) Az olívaolajról és az étkezési olajbogyóról szóló 2015. évi nemzetközi megállapodást (a továbbiakban: a megállapodás) – az (EU) 2016/1892 tanácsi határozattal[1] összhangban – 2016. november 18-án az Unió nevében aláírták, figyelemmel annak egy későbbi időpontban való megkötésére. A megállapodás a 31. cikk (2) bekezdésének értelmében 2017. január 1-jén ideiglenesen hatályba lépett, és azt az Unió a 2019. május 17-i (EU) 2019/848 tanácsi határozattal[2] megkötötte.

(2) A megállapodás 29. cikke értelmében a Nemzetközi Olívatanács tagjai tanácsának (a továbbiakban: a tagok tanácsa) a feladata, hogy meghatározza egy kormány megállapodáshoz való csatlakozásának feltételeit.

(3) San Marino kormánya hivatalosan kérte, hogy csatlakozhasson a megállapodáshoz. A tagok tanácsát ezért fel kell kérni, hogy valamely jövőbeli ülésén vagy a tagok tanácsa általi levélváltás útján történő határozathozatali eljárás keretében határozza meg San Marino csatlakozásának feltételeit a Nemzetközi Olívatanácsban való részvételi részesedés és a csatlakozási okirat letétbe helyezési határideje tekintetében.

(4) Tekintettel arra, hogy San Marino a fogyasztás és a termelés tekintetében egyaránt fejleszteni kívánja olajbogyó-ágazatát, csatlakozása bizonyos feltételek mellett megerősítheti a Nemzetközi Olívatanácsot, különösen az olajbogyótermékek jellemzőire vonatkozó nemzeti és nemzetközi jogszabályok egységességének a kereskedelmet gátló akadályok elhárítása érdekében történő elérése tekintetében.

(5) Helyénvaló meghatározni az Unió által a tagok tanácsában képviselendő álláspontot, mivel az elfogadandó határozat joghatással bír az Unió vonatkozásában, különösen – amennyiben a megállapodás 10. cikke (4) bekezdése szerint nem konszenzussal kerül

[1] A Tanács (EU) 2016/1892 határozata (2016. október 10.) az olívaolajról és az étkezési olajbogyóról szóló 2015. évi nemzetközi megállapodásnak az Európai Unió nevében történő aláírásáról és ideiglenes alkalmazásáról (HL L 293., 2016.10.28., 2. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2016/1892/oj).

[2] A Tanács (EU) 2019/848 határozata (2019. május 17.) az olívaolajról és az étkezési olajbogyóról szóló 2015. évi nemzetközi megállapodásnak az Európai Unió nevében történő megkötéséről (HL L 139., 2019.5.27., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2019/848/oj).

sor határozatok elfogadására – a tagok tanácsán belüli döntéshozatali egyensúly befolyásolása révén,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A San Marino kormányának a megállapodáshoz történő csatlakozására vonatkozó feltételekkel kapcsolatban a Nemzetközi Olívatanács tagjainak tanácsa valamely jövőbeli ülésén vagy a tagok tanácsa általi levélváltás útján történő határozathozatali eljárás keretében az Unió által képviselendő álláspontot a melléklet tartalmazza.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Bizottság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök